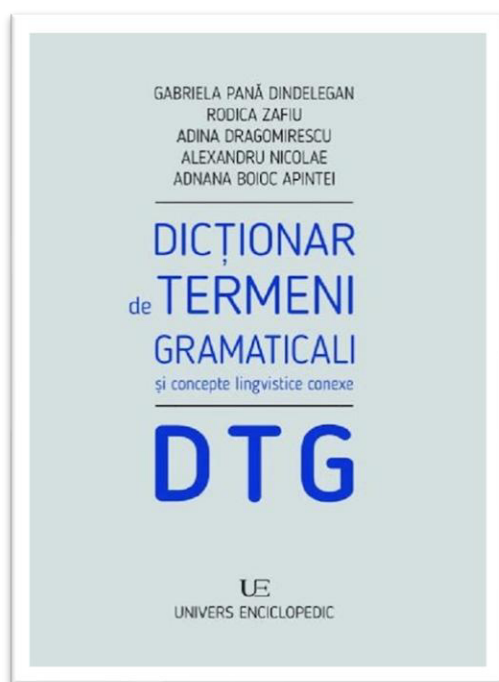

Gabriela PANĂ DINDELEGAN et alii, *Dicționar de termeni gramaticali și concepte lingvistice conexe* (DTG), Editura Univers Enciclopedic, București, 2023, ISBN 978-606-096-256-4, 720 p.

În anul 2023, la editura Univers Enciclopedic Gold, este publicat volumul *Dicționar de termeni gramaticali și concepte lingvistice conexe* (DTG), sub coordonarea doamnei profesoare Gabriela Pană Dindelegan. Înscriindu-se în tradiția inaugurată de *Dicționarul de științe ale limbii* (ediția I, 1997, ediția a II-a, 2001, 2005), lucrarea de față reflectă parcursul „de mare îmbogățire teoretică și descriptivă”, în care „gramatica românească a fost părtașă direct la această dinamică, înscriindu-se în demersul internațional, european și american, de progres.” (p.5)

În cele peste 700 de pagini, *Dicționarul* include 1310 de termeni-titlu, dintre care 332 sunt intrări noi (marcate prin semnul "+" atașat la umărul drept al intrării) în raport cu DSL (*Dicționar de științe ale limbii*); la nivelul structurii interne a articolelor, *Dicționarul* înregistrează 2170 de subpuncte și subtitluri interne, toate acestea argumentând „efervescența disciplinelor lingvistice și a gramaticii în special, marcând atât bogăția «externă», cât și cea «intern-românească» a disciplinei.” (p.8)

Autorii privesc gramatica în sens larg, lucrarea cuprinzând, pe lângă conceptele strict gramaticale, termeni și concepte de morfologie derivațională, pe baza trăsăturilor comune cu morfologia și sintaxa, dar și termeni și concepte din afara domeniului gramatical (din fonetică, stilistică, lexicologie, lexicografie, lingvistică generală), examinați din perspectivă gramaticală. Această modalitate de analiză se circumscrie celor mai noi tendințe practicate în lingvistica modernă în care „interferența dintre subdisciplinele lingvistice este atât de mare încât orice încercare de separare și de tratare independentă este sortită în mare parte eșecului.” (p.7)

Elementele de noutate pe care le propune *Dicționarul...* vizează inventarul de termeni, în special termenii nou introduși ca efect atât al lărgirii teoriei gramaticale, cât și al avansării în descrierea gramaticală a limbii române. Exemplificăm: *Generalizarea lui Bach*, *Generalizarea lui Burzio*, *Legea Tobler-Mussafia*, *Ipoteza Borer-Chomsky*, *Ciclul lui Jespersen* ș.a.

La finalul lucrării se află un *inventar de termeni* precum și bibliografia amplă, utilizată în elaborarea articolelor de dicționar.

Spre deosebire de edițiile DSL, articolele care compun actualul *Dicționar...* nu sunt semnate întrucât acestea sunt rezultatul analizelor și discuțiilor comune între cei cinci autori ai cărții – Gabriela Pană Dindelegan, Rodica Zafiu, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Adnana Boioc Apintei - specialiști recunoscuți în cercetarea gramaticală.

Așadar, o carte extrem de utilă și care ar trebui să se regăsească în biblioteca oricărui pasionat de limba română.

Oana CENAC

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, România